

Nr 629

Av herr Nordgren m. fl., om upphävande av försäljningsskatten på grammofooner m. m.

(Lika lydande med motion nr 516 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1963

Hans Nordgren

Olle Westberg

Bengt Bengtson

i Solna

Nr 630

Av herr Ohlin m. fl., om ändrade skatteskalor för den statliga inkomstskatten.

(Lika lydande med motion nr 518 i Första kammaren)

Ett viktigt led i en produktionsstimulerande och dynamisk politik utgör en sådan avvägning av inkomstbeskattningen att sparande och arbetsvilja så långt möjligt stimuleras. Progression och marginals katt bör m. a. o. anpassas så att inte en alltför stor del av en inkomstökning för den enskilde går bort i skatt.

Denna uppfattning har från vår sida hävdats länge. Vi har från den utgångspunkten bl. a. krävt en reform av skatteskalorna för den personliga, statliga inkomstskatten.

Återverkningarna på arbetsvilja och sparande av beskattningens utformning och höjd bör alltid hållas i minnet. Tyvärr har regeringen i hög grad lämnat denna aspekt obeaktad vid uppläggningsen av skattepolitiken.

Den senaste ändringen av skatteskalorna, som beslöts hösten 1961, utgör ett exempel härpå. Den då genomförda breddningen av det proportionella skiktet i skalan var i och för sig en riktig reform. Men skatteskalans ändring i övrigt innebar snarast ett steg i fel riktning. Progressionen skärptes nämligen kraftigt i inkomstskikten närmast ovanför den proportionella skiktet.

Bihang till riksdagens protokoll 1963. 4 saml. Nr 629—634

nella delen. Marginalskatten för gift skattskyldig stiger inom en så kort intervall som från något under 20 000 kr. till något över 25 000 kr. från 10 till 30 procent. Härtill kommer den kommunala inkomstskatten, ca 15 procent.

På längre sikt synes en fortsatt breddning av den proportionella delen samt en mindre brant stegring av marginalskatterna närmast ovanför böra genomföras. Det är vår förhoppning att skatteberedningens översyn av skatteskalorna skall resultera i en sådan reform. I avvaktan härpå och också för att underlätta en utveckling i angiven riktning föreslår vi att en omedelbar, mindre långtgående ändring av skatteskalorna beslutas, överensstämmande med det förslag till skatteskalor som vi lade fram i anslutning till regeringens proposition hösten 1961. Förslaget innebär följande.

Beskattningsbar inkomst 1 000 kr.	Skattesats i procent	
	Nuvarande skala	Vårt förslag
Gifta samt ensamstående med barn under 18 år		
0—12	10	10
12—16	20	18
16—20	30	26
20—25	38	33
25—30	38	38
I övrigt ingen ändring		
Ensamstående utan barn		
0— 6	10	10
6— 9	20	18
9—12	25	24
12—16	30	30
I övrigt ingen ändring		

De av oss angivna skatteskalorna ansågs av 1961 års bevillningsutskott vara ur teknisk synpunkt bättre än de i regeringspropositionen föreslagna, då de skulle ge en jämnare stegring av skattesatsen vid sligande inkomster och underlätta en framtida breddning av de enhetliga skikten. Statsfinansiella skäl ansågs dock hindra deras antagande.

Vad skatteskalans tekniska konstruktion gäller äger självfallet bevillningsutskottets omdöme fortfarande giltighet. I statsfinansiellt hänseende skulle de av oss föreslagna ändringarna i skatteskalorna medföra — rent statistiskt — ett skattebortfall för statskassan av 65 milj. kr. nästa budgetår samt ytterligare 155 milj. kr. för det därpå följande budgetåret. Inkomstbortfallet rymmes väl inom det beräknade överskottet. Härtill kommer att de aktuella konjunkturtendenserna väl motiverar en större stimulans än vad den av regeringen i den nu framlagda statsverkspropositionen

angivna finanspolitiken kan väntas utöva. Bärande statsfinansiella skäl mot att nu antaga de skatteskalor, som vi föreslagit, kan vi därför inte finna föreligga.

Av anförda skäl föreslår vi att de ovan angivna sänkningarna i skatteskalans marginalsattesatser nu beslutas att gälla fr. o. m. 1964 års inkomster.

De skattefria bottenavdragen (ortsavdragen)

Också de skattefria bottenavdragen måste omfattas av en kommande större skattereform. I princip bör de enligt vår uppfattning i görligaste mån anpassas till de kostnader som är nödvändiga för existensminimum. De livsnödvändiga utgifterna bör vara fria från inkomstskatt. Att nå dit-hän bör vara ett angeläget framtidsmål.

Vad aktuella åtgärder beträffar föreslår vi i särskild motion — som ett led i en familjestödande politik — en omedelbar höjning av den skatterabatt till barnfamiljerna, som de allmänna barnbidragen utgör. Härigenom åstadkommes en form av skattelättnad, som främst kommer de ekonomiskt sämst ställda barnfamiljerna till godo, vilket med hänsyn till den relativa försämring som barnfamiljernas ekonomiska situation undergått måste anses synnerligen angelägen.

Barnfamiljernas skatteproblem bör över huvud ägnas större uppmärksamhet. Denna uppgift bör vara en väsentlig sak för skatteberedningen. Vid den sammanfattande översyn av beskattningen, som där utföres, anser vi det naturligt att frågan om *skattefria barnavdrag* som komplement till ortsavdrag och barnbidrag prövas på ett förutsättningslöst sätt.

Under hänvisning till ovan anförd motivering föreslår vi,

A. att riksdagen måtte fastställa ändrad skatteskala för statlig inkomstskatt i enlighet med ovan i motionen angivna grunder att gälla fr. o. m. 1964 års inkomster,

B. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderlig författningstext.

Stockholm den 25 januari 1963

Bertil Ohlin

Gustaf Kollberg

Gunnar Helén

Henning Gustafsson

i Skellefteå

Wald. Svensson

Bertil von Friesen

O. Malmberg

Sven Gustafson

Manne Ståhl

Brita Elmén

i Göteborg